

prima instanță, jud.: E. Buzu

dosarul nr. 2r-612/2015

instanța de apel, jud.: M. Guzun, A. Nogai, A. Doga

DECIZIE

09 septembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul

Valentina Clevadi

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan, Galina Stratulat

examinînd recursul declarat de Tudor Godoroja, Pavel Godoroja și Ala Sarcanici (Godoroja),

în pricina civilă la cererea de chemare judecată înaintată de Cooperativa de Consum Orhei „Consumcoop” împotriva lui Godoroja Tudor, Primăria com. Seliște, r. Orhei, Godoroja Pavel, Oficiul Teritorial Cadastral Orhei, intervenienți accesorii Godoroja Ala și notarul Lencuța Iulia cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare a terenului aferent, anularea titlului de autentificare a deținătorului de teren și a înregistrării dreptului deținătorului de teren, anularea contractului de arendă și încasarea prejudiciului material pentru imobilul demolat,

cererea reconvențională a lui Godoroja Pavel, Godoroja Tudor și Godoroja Ala către Cooperativa de Consum Orhei „Consumcoop” privind apărarea dreptului de proprietate,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2015 prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Godoroja Pavel și Godoroja Ala, și încheierii Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2015 prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Godoroja Tudor

c o n s t a t ă

La 22 octombrie 2007 Cooperativa de Consum Orhei „Consumcoop” a depus în instanța de judecată cerere împotriva lui Godoroja Tudor, Primăria com. Seliște, r. Orhei, Godoroja Pavel, Oficiul Teritorial Cadastral Orhei cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare a terenului aferent, anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren și a înregistrării dreptului deținătorului de teren, anularea contractului de arendă și încasarea prejudiciului material pentru imobilul demolat.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că la 19 decembrie 1998 Consiliul com. Seliște, r. Orhei a adoptat decizia nr. 4.2 , prin care terenul aferent magazinului „Materiale de construcție”, care aparține cu drept de proprietate Cooperativei de Consum „Consumcoop”, a fost vândut lui Godoroja Tudor.

Ulterior, la 10 iunie 1999 între Primăria com. Seliște, r. Orhei, ca vânzător și Godoroja Tudor, ca cumpărător a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare a terenului aferent magazinului „Materiale de construcție” cu suprafața de 0,36 ha.

Consideră reclamantul că contractul a fost încheiat contrar prevederilor legii, deoarece prin hotărîrea din 26 septembrie 2006 a Judecătoriei Orhei a fost anulată decizia menționată supra.

Solicită reclamantul declararea nulă a contractului de vânzare-cumpărare a terenului aferent nr. 1527 din 10 iunie 1999, încheiat între Primăria com. Seliște, r. Orhei și Godoroja Tudor; anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 1977 din 10 iunie 1999; obligarea Oficiului Teritorial Cadastral Orhei de a rectifica înscrisurile din Registrul bunurilor imobile.

La 29 ianuarie 2008 Cooperativa de Consum Orhei „Consumcoop” a depus cerere suplimentară solicitînd declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare încheiat la 21 octombrie 2006 între Godoroja Tudor și Godoroja Pavel, precum și încasarea prejudiciului material în mărime de 38 014 lei pentru imobilul demolat.

Prin hotărîrea din 31 martie 2008 a Judecătoriei Orhei s-a admis parțial acțiunea înaintată de Cooperativa de Consum Orhei „Consumcoop”; s-a declarat nul contractul de vânzare-cumpărare a terenului aferent cu suprafața de 0,36 ha, încheiat la 10 iunie 1999 între Primăria com. Seliște, r. Orhei și Godoroja Tudor; s-a declarat nul contractul de vânzare-cumpărare încheiat la 21 octombrie 2005 între Godoroja Tudor și Godoroja Pavel; s-a declarat nul titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastral convențional 6464000017 eliberat lui Godoroja Tudor la 10 iunie 1999. În rest, pretențiile înaintate au fost respinse.

Prin decizia din 28 octombrie 2008 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul depus de Godoroja Pavel și s-a menținut hotărîrea primei instanțe.

Prin decizia din 20 mai 2009 a Curții Supreme de Justiție recursul declarat de Godoroja Pavel a fost admis, casată decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Judecătoria Orhei, în alt complet de judecată.

În cadrul rejudecării cauzei, reclamantul a depus o cerere suplimentară prin care a solicitat anularea contractului de arendă a terenului cu suprafața de 0,36 ha, încheiat la 26 martie 1997 între Primăria com. Seliște, r. Orhei și Godoroja Tudor.

Prin hotărîrea din 17 iunie 2010 a Judecătoriei Orhei s-a respins acțiunea în temeiul expirării termenului de prescripție.

Prin decizia din 18 mai 2011 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul depus de Cooperativa de Consum Orhei „Consumcoop” și s-a menținut hotărîrea primei instanțe.

Prin decizia din 09 februarie 2012 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de Cooperativa de Consum Orhei „Consumcoop” a fost admis, casată decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe și restituită pricina spre rejudecare la Judecătoria Orhei.

Pe parcursul examinării pricinii, la 29 mai 2012 avocatul Mihail Durnescu, în interesele Cooperativei de Consum Orhei „Consumcoop”, a înaintat în instanței cerere de chemare în judecată repetată, prin care a solicitat repunerea în termen, declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare a terenului aferent nr. 1527 din 10 iunie 1999; anularea autentificării notariale a contractului de vânzare-cumpărare a terenului aferent nr. 1527 din 10 iunie 1999; anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 1977 din 10 iunie 1999; anularea înregistrării terenului aferent cu suprafața de 0,3616 ha situat în sat. Seliște, r. Orhei

din Registrul bunurilor imobile la Oficiul Teritorial Cadastral Orhei conform contractului de vânzare-cumpărare nr. 1527 din 10 iunie 1999; anularea contractului de vânzare-cumpărare din 21 octombrie 2005 încheiat între Godoroja Tudor și Godoroja Pavel, care are ca obiect terenul aferent cu suprafața de 0,3616 ha cu nr. cadastral 6464000017 situat în intravilanul sat. Seliște, r. Orhei; anularea contractului de arendă din 26 martie 1997 încheiat între Primăria com. Seliște, r. Orhei și Godoroja Tudor; încasarea de la Godoroja Pavel în beneficiul reclamantului a prejudiciului material în mărime de 469 700 lei, a venitului ratat în sumă de 294 790,86 lei, precum și a dobânzii de întârziere – 411 959,7 lei; încasarea de la Godoroja Tudor și Godoroja Pavel în beneficiul reclamantului a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 20 000 lei, precum și a sumelor pentru expedierea telegramelor și achitarea taxelor de stat.

La 21 iunie 2013 Godoroja Ala a fost atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu.

Ulterior, Godoroja Ala, Godoroja Pavel și Godoroja Tudor au depus cerere reconvențională solicitând obligarea Cooperativei de Consum Orhei „Consumcoop” de a nu crea obstacole soților Godoroja Ala și Godoroja Pavel în folosirea și gestionarea terenului în litigiu și încasarea din contul pîrîtului a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea din 06 mai 2014 a Judecătoriei Orhei s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Cooperativa de Consum Orhei „Consumcoop”; s-a declarat nul contractul de vânzare-cumpărare a terenului aferent încheiat la 10 iunie 1999 între Primăria com. Seliște, r. Orhei și Godoroja Tudor; s-a declarat nul contractul de vânzare-cumpărare a terenului încheiat la 21 octombrie 2005 între Godoroja Tudor și Godoroja Pavel; s-a declarat nul titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastral convențional 6464000017 eliberat lui Godoroja Tudor la 10 iunie 1999; s-a încasat de la Godoroja Pavel în beneficiul Cooperativei de Consum Orhei „Consumcoop” prejudiciul material în mărime de 469 700 lei, ce constituie prețul unui depozit aflat pe lotul de teren în litigiu; s-a încasat din contul lui Godoroja Tudor în beneficiul Cooperativei de Consum Orhei „Consumcoop” suma pentru telegramele expediate în mărime de 276,94 lei, taxele de stat în sumă de 930 lei și suma de 10000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2014 nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Godoroja Tudor, Godoroja Pavel și Godoroja Ala, cu acordarea unui termen pînă la 01 decembrie 2014 de a prezenta dovada plății taxei de stat în sumă de 10 763,37 lei și a cererii de apel motivate.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2014 nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Cooperativa de Consum din Orhei „Consumcoop”, cu acordarea unui termen pînă la 01 decembrie 2014 de a prezenta cererea de apel motivată.

Prin încheierea din 02 decembrie 2014 a Curții de Apel Chișinău s-au admis parțial demersurile înaintate de Cooperativa de Consum Orhei „Consumcoop” și Godoroja Pavel, Godoroja Ala privind scutirea de la plata taxei de stat și s-au scutit parțial apelanții de la plata acesteia în mărime de 2000 lei de către Cooperativa de Consum Orhei „Consumcoop” și, respectiv 5000 lei de către Godoroja Pavel,

Godoroja Ala, nu s-au dat curs cererilor de apel, acordându-le termen pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 2000 lei și, respectiv 5000 lei, pînă la 09 decembrie 2014.

La 08 decembrie 2014 avocatul stagiar Sergiu Criclivîi, în interesele lui Godoroja Pavel și Godoroja Ala, a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 02 decembrie 2014, solicitînd casarea parțială a încheierii în partea obligării achitării taxei de stat în mărime de 5 000 lei, cu restituirea pricinii spre rejudecare.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 11 februarie 2015 a fost respins apelul declarat de avocatul stagiar Sergiu Criclivîi, în interesele lui Godoroja Pavel și Godoroja Ala, cu menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din 02 decembrie 2014.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2015 a fost restituită cererea de apel depusă de Godoroja Pavel și Godoroja Ala, ca netimbrată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2015 a fost restituită cererea de apel depusă de Godoroja Tudor.

La 03 iunie 2015 Tudor Godoroja, Pavel Godoroja și Ala Sarcanici (Godoroja) a declarat recurs împotriva încheierilor instanței de apel din 19 mai 2015, solicitînd casarea încheierilor Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2015, cu restituirea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului au invocat că, consideră încheierile în cauză a fi neîntemeiată, indicînd, de asemenea că, în încheierile instanței de apel din 19 mai 2015 se face referire la încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2014, însă cu care ei nu au luat cunoștință.

În conformitate cu art. 426 al. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de trei luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierilor instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Pe parcursul judecării pricinii s-a constatat că, prin hotărîrea din 06 mai 2014 a Judecătoriei Orhei s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Cooperativa de Consum Orhei „Consumcoop”; s-a declarat nul contractul de vânzare-cumpărare a terenului aferent încheiat la 10 iunie 1999 între Primăria com. Seliște, r. Orhei și Godoroja Tudor; s-a declarat nul contractul de vânzare-cumpărare a terenului încheiat la 21 octombrie 2005 între Godoroja Tudor și Godoroja Pavel; s-a declarat nul titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastral convențional 6464000017 eliberat lui Godoroja Tudor la 10 iunie 1999; s-a încasat de la Godoroja Pavel în beneficiul Cooperativei de Consum Orhei „Consumcoop” prejudiciul material în mărime de 469 700 lei, ce constituie prețul unui depozit aflat pe lotul de teren în litigiu; s-a încasat din contul lui Godoroja Tudor în beneficiul

Cooperativei de Consum Orhei „Consumcoop” suma pentru telegramele expediate în mărime de 276,94 lei, taxele de stat în sumă de 930 lei și suma de 10000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Materialele cauzei denotă că, la 23 mai 2014 Godoroja Tudor, Godoroja Pavel și Godoroja Ala au depus cerere de apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Orhei din 06 mai 2014.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2014 nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Godoroja Tudor, Godoroja Pavel și Godoroja Ala, cu acordarea unui termen pînă la 01 decembrie 2014 de a prezenta dovada plății taxei de stat în sumă de 10 763,37 lei și a cererii de apel motivate.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2014 nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Cooperativa de Consum din Orhei „Consumcoop”, cu acordarea unui termen pînă la 01 decembrie 2014 de a prezenta cererea de apel motivată.

Prin încheierea din 02 decembrie 2014 a Curții de Apel Chișinău s-au admis parțial demersurile înaintate de Cooperativa de Consum Orhei „Consumcoop” și Godoroja Pavel, Godoroja Ala privind scutirea de la plata taxei de stat și s-au scutit parțial apelanții de la plata acesteia în mărime de 2000 lei de către Cooperativa de Consum Orhei „Consumcoop” și, respectiv 5000 lei de către Godoroja Pavel, Godoroja Ala, nu s-au dat curs cererilor de apel, acordându-le termen pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 2000 lei și, respectiv 5000 lei, pînă la 09 decembrie 2014.

La 08 decembrie 2014 avocatul stagiar Sergiu Criclivîi, în interesele lui Godoroja Pavel și Godoroja Ala, a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 02 decembrie 2014, solicitînd casarea parțială a încheierii în partea obligării achitării taxei de stat în mărime de 5 000 lei, cu restituirea pricinii spre rejudecare.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 11 februarie 2015 a fost respins apelul declarat de avocatul stagiar Sergiu Criclivîi, în interesele lui Godoroja Pavel și Godoroja Ala, cu menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din 02 decembrie 2014.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2015 a fost restituită cererea de apel depusă de Godoroja Pavel și Godoroja Ala, ca netimbrată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2015 a fost restituită cererea de apel depusă de Godoroja Tudor.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că apelul este o cale ordinară de atac, obiectul căreia sunt hotărîrile pronunțate de prima instanță care nu sunt definitive. La exercitarea căii de atac - apelul, persoanele în drept să declare apel dispun de anumite drepturi și obligațiuni. La rîndul său instanța de apel, este obligată de a respecta procedura examinării pricinii în apel atît la faza pregătirii pricinii pentru dezbaterile judiciare, cît și în cadrul dezbaterilor judiciare. Mai mult ca atît, instanța de apel este obligată de a crea condiții obiective și reale pentru ca participanții să-și exercite în volum deplin drepturile sale procedurale, curmînd în mod legal orice abuz din partea lor, și înlăturînd pe măsura posibilităților, omisiunile la acest capitol, depistate în orice fază a procesului.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Iar, în conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Astfel, după cum rezultă din încheierile contestate, ca temei de restituire a cererii de apel depusă de Godoroja Pavel, Godoroja Ala, și respectiv Godoroja Tudor a servit faptul neprezentării dovezii achitării taxei de stat în mărime de 5 000 lei, acordat suplimentar prin încheierea Curții de Apel Chișinău 02 decembrie 2014, până la 09 decembrie 2014.

Din materialele dosarului rezultă că, încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 decembrie 2014 a fost expediată în adresa apelanților, care au făcut cunoștință cu aceasta, ba chiar au contestat-o cu recurs, și prin decizia Curții Supreme de Justiție din 11 februarie 2015 a fost menținută încheierea instanței de apel.

Mai mult ca atât, instanța de recurs apreciază critic argumentul recurenților precum că, instanța de apel nu li-a expediat încheierile din 20 noiembrie 2014, or materialele cauzei demonstrează contrariul, și anume întru executarea încheierilor din 20 noiembrie 2014, au depus cerere de apel motivat, cu solicitarea de scutire de la plata taxei de stat, solicitare care a fost admisă parțial prin încheierea din 02 decembrie 2014.

Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului (cazul Kreuz contra Poloniei, nr. 28249/95, cazul Golder și Z contra Marii Britanie, cazul Malahov contra Moldovei, nr. 32268/02), dreptul la un tribunal nu este absolut. Aceasta prin natura sa poate fi supus limitărilor, deoarece dreptul de acces la justiție, prin sine, cere reglementare din partea statului.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că în unele cazuri pot fi stabilite diferite limitări, inclusiv financiare, dreptului de acces al persoanei la o „instanță judecătorească” sau „tribunal” (cazul Malahov contra Moldovei, § 27).

De asemenea, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat în hotărârea Kreuz contra Poloniei (§ 60) că exigența de plată a taxei de stat aferentă cererilor cu care sunt sesizate jurisdicțiile civile, nu poate fi considerată în sine drept o restricție adusă dreptului de acces la tribunal.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că argumentele recursului sunt neîntemeiate, iar încheierile instanței de apel sunt întemeiate și legale, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierile Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2015.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de Tudor Godoroja, Pavel Godoroja și Ala Sarcanici (Godoroja).

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2015 prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Godoroja Pavel și Godoroja Ala, și încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2015 prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Godoroja Tudor, în pricina civilă la cererea de chemare judecată înaintată de Cooperativa de Consum Orhei „Consumcoop” împotriva lui Godoroja Tudor, Primăria com. Seliște, r. Orhei, Godoroja Pavel, Oficiul Teritorial Cadastral Orhei, intervenienți accesorii Godoroja Ala și notarul Lencuța Iulia cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare a terenului aferent, anularea titlului de autentificare a deținătorului de teren și a înregistrării dreptului deținătorului de teren, anularea contractului de arendă și încasarea prejudiciului material pentru imobilul demolat, și la cererea reconvențională a lui Godoroja Pavel, Godoroja Tudor și Godoroja Ala către Cooperativa de Consum Orhei „Consumcoop” privind apărarea dreptului de proprietate.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Valentina Clevadi

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Galina Stratulat